

NORI SUSTABDYTI STREIKUS KARO PRAMONEJ

KARO GAMYBOS ATSTOVŲ POSĖDIS

Kongresas ruošia įstatymą prieš "penkta-kojų" vedamus streikus

WASHINGTON, D. C., lapk. 26 d. — Prezidentas Roosevelt buvo aptartas įstatymo projek-šandien pakvietė posėdinį ka-
rą, laivyno ir darbo departa-
mento sekretorius, kad galėtų
aptarti kaip išvengti streikų,
kurie kenkia karo pramonei.

Posėdyje dalyvaus Apsaugos
komisijos darbo atstovas Sid-
ney Hillman, valstybės gynėjas
Jackson ir kiti administracijos
nariai.

Bus visapusiškai aptartos ga-
limybės kaip išvengti streikų
karo medžiagos gamyboje ir
bus visiškai užkirstas kelias vi-
sokiems sabotажininkams ir
svetimų valstybių agentams
kurstyti darbininkus streikuoti.

Kongreso nariai taip pat su-
sirupino streikų banga. Kongre-
so teisių komitetas susirinko
posėdinį ir svarstė reikalą pa-
ruošti tuo tikslu naują įstaty-
mą. Komiteto pirmininkas Sum-
ners pasiuntė valstybės gynė-
jui raštą, kuriame sako, kad
kongresas šiuo atveju glaudžiai
bendradarbiaus su prezidentu.
Kongreso narių tarpe kilo
mintis visiškai pakeisti įstaty-
mą, kuris reguliuoja streikus ir
juos skaito legalia darbininkų
kovos priemone.

Kongreso teisių komisijoj
buvo aptartas įstatymo projek-
tas, kuris dabartiniu metu vi-
siškai uždraustų daryti strei-
kus karo medžiagą gaminan-
čiuose fabrikuose.

Manoma smarkiai pakelti bau-
smes už visokius sabotažo ak-
tus karo pramonėje.

Labai galimas daiktas, kad
bus priimtas įstatymas, kuris
privers pasitraukti iš užimamų
viečių visus komunistus ir vo-
kiečių bundo narius.

Kongrese vakar buvo pasa-
kytos kelios kalbos streikų rei-
kalu. Kai kurie kongreso na-
riai labai griežtai pasisakė prieš
karo pramonę pradedamus
streikus. Visi siūlo vyriausybei
imtis griežtų priemonių suvar-
žyti streikus, nes antraip karo
pramonė bus visiškai sustabdy-
ta. Ypatingai griežtą kalbą pa-
sakė Sumners.

Buvo nuodugnai nagrinėjami
streikai, kurie dabar vyksta
Kalifornijoje, gauta gera infor-
macija apie tikruosius streikų
instigatorius ir patarta vyriau-
sybei imtis labai griežtų prie-
monių, kad svetimų valstybių
agentai nepalažytų Amerikos
karo pramonės.

JAPONAI NENORI KARO SU U.S.A.

Admirolas Nomura paskirtas amba- sadorium

TOKIO, Japonija, lapk. 26
d. — Japonų vyriausybė pasky-
rė admirolą Kičisaburo Nomu-
ra savo krašto ambasadorium
Amerikoje. Ateinančio mėnesio
pradžioje Nomura mano išva-
žiuoti į Washingtoną.

Nomura pareiškė, kad nėra
jokios problemos tarp Japoni-
jos ir Suvienytų Amerikos Val-
stybių, kurios negalėtų iš-
spręsti taikos budu.

Naujas ambasadorius kalba
labai gerai angliškai.

Amerika gali su- stabdyti karus

TOKIO, Japonija, lapk. 26
d. — Naujai paskirtas ambasa-
dorius Amerikai pareiškė, kad
visą dabartinę civilizaciją nuneis
niekais, jeigu Amerika bus
įvelta į karą.

Jeigu Amerika atsisako par-
duoti japonams benzina, gele-
žį ir kitas prekes, privalome jas
kitur įsigyti, bet neskelbti ka-
ro.

Nomura nemano, kad japo-
nai nori visai išstumti Ameri-
kos prekybą iš Azijos. Jo nuo-
mone tai yra negalimas daly-
kas.

valstybių agentai dėjo pastan-
gas tai išaiškinti, bet jiems ne-
pavyko. Manoma, kad atskiros
dalys gaminamos įvairiose vie-
tose.

Pasakojama, kad bombos tai-
kiklių išrado ne kariškis. Ame-
rikos taikiklis gali nutilinti
bombą 2 jardų ketvirtaini iš
20,000 pėdų aukštumos.

Nacius muša Bul- garijoj

SOFIJA, Bulgarija, lapk. 26
d. — Sofijos universitete šian-
dien įvyko labai smarkios mu-
sytynės tarp Bulgarijos studen-
tų.

Musytynės prasidėjo po vienos
paskaitos, kai nacių studentai
pradėjo dalinti specialiai at-
spaustas brošiūras.

Nacius puolė visi kairiai nu-
sistatę studentai, kurie daug-
moj yra demokratai. Studentai
sako, kad jie nieko nenori ži-
noti apie nacizmą.

TEXAS VALSTYBĖJ DIDELIS TVANAS

Mineralinio aliejaus laukai netoli Kūlgore, Texas, liko vandens apsemti. Dau-
gelyje vietų Texas valstijoje lijo ir šalo. Dėlei to viskas liko ledo padengta.

Dideli potvyniai Tek- sas valstybėje

DALLAS, Teksas, lapk. 26
d. — Dideli potvyniai nunešė
du gyvenamuosius namus pietų
Teksase. Nesurasta 7 žmonės.
Manoma, kad jie žuvo audro-
je.

Galveston apylinkėj ištisas
24 valandas lyjo labai smarkus
lietus. Upių ir pakraščių sargai,
Raudonojo Kryžiaus atsto-
vų padedami, išgelbėjo kelis
šimtus pakilusio vandens ne-
šamus gyventojus.

Tvanas buvo labai didelis ir
nuostoliai padaryti labai dideli.

Streikai Amerikoje naudingi Hitleriui

NEW ORLEANS, lapk. 26
d. — Anglijos darbininkų uni-
jų lyderis Walter Citrine pa-
reiškė, kad Amerikos darbinin-
kų streikai karo pramonėje ga-
li labai daug pakenkti britams,
tuo pačiu metu būti labai naū-
dingi Hitleriui.

Britų darbininkai bijo, kad
sabotažininkai Amerikoje nepa-
kenktų karo pramonei ir tuo
budu sutrukdytų Anglijos dar-
bininkijai laimėti karą prieš na-
cizmą ir fašizmą.

Suvaržyta prekybi- nės aviacijos ga- myba

WASHINGTON, D. C., lapk.
26 d. — Karo departamento se-
kretorius Stimson šiandien pa-
reiškė, kad prekybinių orlaivių
gamyba žymiai suvaržyta.

Amerikos kariuomenės ir
britų reikalavimai yra toki di-
deli, kad vyriausybė yra pri-
versta imtis tokių priemonių.
Prekybos aviacijai gaminami
orlaivių motorai būtina yra
reikalingi kariuomenei.

Douglas bendrovė kiekvieną
mėnesį pagamina 12 didelių
prekybinių orlaivių, o kariuo-
menės užsakymo laiku negali
atlikti. Dabar pirmon vieton tu-
rės būti atliktas kariuomenės
užsakymas.

HITLERIS NEPADEŠ ITALIJAI ALBANIJOJ

Italai vieni kovos su graikais

ROMA, Italija, lapk. 26 d.
— Gera informuoti italų sluok-
sniai praneša, kad Vokietija
tuo tarpu nedarys jokio spau-
dimo į turkus ir italams nepa-
dės vesti kovos Albanijoje.

Vokiečiai paveda vieniems
italams vesti ir baigti karą su
graikais. Vokiečių diplomatai
dės pastangas neleisti Turkijai
įsivelti karan prieš Italiją.

Buvo pasakojama, kad vokie-
čiai siūš kariuomenę Bulgari-
jon, bet visi šie gandai neata-
tinka tikrnybė.

Graikai sumušė nau- jai atvežtus italus

ATENAI, Graikija, lapk. 26
d. — Italai pasiuntė į pirmas
linijas naujai atvežtas kariuo-
menės dalis. Jie manė, kad nau-
joms fašistinėms divizionoms
pavyks sulaukyti graikų puol-
imą, bet visos jų pastangos nu-
ėjo niekais.

42-as italų pulkas buvo vi-
siškai sumuštas ir jis dabar
bėga kartu su kitomis italų da-
limis.

42-as pulkas skaitėsi nenu-
galimu romėnų pulkui, beveik
visi karininkai buvo seni fašis-
tai, bet jie buvo priversti bėgi-
ti arba pasiduoti nelaisvėn.

Graikai užėmė italų užfrontę

ATENAI, Graikija, lapk. 26
d. — Graikų karo laivynas, bri-
tų padedamas, išlaipino ka-
riuomenės jėgas Adriatikos ju-
ros pakraščį ir atkrito ita-
lams kelią traukti atgal.

Graikai užėmė kelias italų
užfrontes pozicijas ir mano vi-
sai pakirsti italų kariuomenės
atsparumą.

Italų karo pranešimas sako,
kad jų kariuomenė visiškai su-
naikino išlaipintus graikų ka-
riuomenės būrius.

Vokiečių moterys pa- deda graikams

ATENAI, Graikija, lapk. 26
d. — Vokiečių ambasadoriaus
Graikijoje žmona suorganizavo
visas ambasados tarnautojų
žmonas ir mezga šiltus drabu-
žius graikų kareiviams.

Ponia Schoenberg jau perda-
vė graikų princerei 800 įvairios
rušies vokiečių gamintų dra-
bužių, kad persiųstų graikų ka-
reiviams į frontą.

Graikai užėmė Po- gradeo miestą

KORICA, Albanija, lapk. 26
d. — Graikų kariuomenė va-
kar užėmė Pogradeo miestą,
kuris randasi 25 mylių atstu-
moj nuo Korikos.

Italai siuntė 350 sunkvežimių
su kareiviais, bet jie nespėjo
laiku sustiprinti besitraukian-
čios ir sumuštos italų kariuo-
menės. Britų ir graikų orlai-
viai bombardavo prie fronto li-
nijų artėjančius italus.

Iš Jugoslavijos ateinančios ži-
nios sako, kad Pogradeo jau
yra graikų rankose. Italai spro-
gdina tiltus ir dinamituoja ka-
lunus, kad sulaukėtų graikų ata-
kā.

BRITŲ AVIACIJA SUNAIKI- NO ITALŲ KOLONĄ

KAIRAS, Egiptas, lapk. 26
d. — Karo vyriausybės skelbi-
mas sako, kad britų aviacija
visiškai sunaikino vieną italų
koloną, kuri iš Tiranos skubė-
jo į frontą.

Britai pirma numetė bom-
bas, o vėliau nusileido ir kul-
kovaidžiais mušė italus.

Iškris lengvas sniegas ir bus
vėsu.
Saulė teka 6:53 v. r., leid-
žiasi 4:22 v. v.

SPROGO PABĖGELIŲ ŽYDŲ LAIVAS

Daug žmonių neteko gyvybės

HAIFA, Palestina, lapk. 26
d. — Vakaro Haifa uoste spro-
go laivas Patria, kuriame bu-
vo 1771 žydų pabėgėlis.

Dalis laive buvusių žmonių
sugebėjo išplaukti į krantą, bet
manoma, kad daugelis žuvo
sprogimo metu. Laive buvo ke-
li ligoniai ir keletas senių, ku-
rie negalėjo plaukti.

Uostos sargybos ir policija
jau ištraukė keliolika lavonų.
Sprogimo priežastys neišaiškin-
tos.

Laive buvo nacių persekiojamie- ji žydai

HAIFA, Palestina, lapk. 26
d. — Susprogdintame laive da-
giausia buvo nacių persekioja-
mieji žydai. Jie buvo išvyti iš
Austrijos, Slovakijos, Česlo-
vakijos, Vengrijos ir Rumuni-
jos.

Žydai norėjo be valdžios ži-
nios išlipti Palestinoje, nes val-
džia jiems nedavė leidimo.

Šie žydai iš Rumunijos at-
plaukė dviem laivais. Laivai bu-
vo labai silpni ir britai juos
persodino į stipresnį laivą.

Laukė kol pasitaikys galimy-
bė pervežti į kitą britų kolo-
niją, bet kažkas laivą susprogdino.

Naciai pešasi su ita- lais nelaisvėj

ST. JOHNS, Newfoundland,
lapk. 26 d. — Vietos valdžia
buvo priversta atskirti vokie-
čių ir italų belaisvius dėl nuo-
latinių tarpavių peštynių.

Naciai visą laiką juokiasi iš
italų, nes jie nemoka kovoti
Graikijoje, juokiasi iš katalikiš-
kos jų tikybos. Ižeisti italai
pradeda peštis ir anglų karei-
viai turi juos skirti.

Vyriausybė nutarė visus ita-
lus perkelti į Kanados koncen-
tracijos stovyklas, antraip vo-
kiečiai juos gali visai užmuš-
ti.

Mobilizuoti vyrai tu- rės daug dirbti

WASHINGTON, D. C., lapk.
26 d. — Karo departamento at-
stovai paskelbė, kad mobilizuo-
tieji turės labai daug dirbti ka-
riuomenėje. Vienų metų laiko-
tarpį jie privalės išmokyti tri-
jų metų mušrą.

Kareiviai privalės keltis 6-tą
valandą ryto ir galės eiti gul-
ti tik 11 valandą vakaro.

Kareiviai bus apmokami pie-
tų valstybėse, ten daug šilčiau
ir nereikės tiek daug išleisti
kuriui.

Pasitarimai užsienio politikos reikalais

WASHINGTON, D. C., lapk.
26 d. — Senatorius George
šiandien turėjo ilgą pasitarimą
su Rooseveltu ir sekretorium
Cordell Hull.

George neseniai tapo išrink-
tas senato užsienio komisijos
pirmininku ir padarė pirmą sa-
vo oficialų vizitą.

Rytoj senato komisija svar-
stys King pasiūlymą pakeisti
Jackson įstatymą apie paskolas
užsienio valstybėms ir neseniai
įneštą Nye pasiūlymą ištirti
užsienio valstybių turtus Ame-
rikoje.

Paragvajų pakeis- tas ministerių kabinetas

ASUNCION, Paragvajus, lap-
kričio 26 d. — Respublikos
prezidentas Morinigo pakeitė
ministerių kabinetą. Ministerių
tarpe nebuvo sutarimo kai ku-
riais krašto politikos reikalais.

Atsistatydinęs karo ministe-
ris Antola pasislėpė Argentinos
ambasadą, todėl pasakojama,
kad įvyko kelios labai karštos
scenos ministerių keitimo mo-
mentu.

Morinigo žada tęsti krašto at-
statymo politiką.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Pranešama, kad aviacijos darbininkų streikas Vultee fa-
brike, Downey, Cal. jau baigtas. Sutartos sąlygos dar nepa-
skelbtos. Darbininkai gaus 61½ cento į valandą.

— Graikai išlipo italų užnugaryje Botronto apylinkėj, su-
sprogdino kelis tiltus ir vėl sugrįžo į savo bazę Korfu saloje.

— 4 Amerikos destroyeriai saugo Martiniką. Pasakojama,
kad Puerto Rico vandenyse šiandien pasirodė vokiečių piratas.

— Italai pranašauja, kad ateinančią savaitę Bulgarijoj bus
kabineto krizis. Užsienio reikalų ministeriją paims naciams
artimas žmogus.

— Churchill pasakė, kad negali būti kalbos apie joki karą
nutraukimą žiemos švenčių proga. Juo galėtų pasinaudoti tik-
tai vokiečiai.

— Henry Wallace džiaugsmingai sveikinamas Meksikos mie-
stuose. Jis vyksta į naujo prezidento inauguracijos šventę. Rin-
kimus pralaimėjęs gen. Almazan sugrįžo į Meksiką ir pareiškė,
kad politikoj nedalyvausiąs.

— Vokiečiai uždarė Delft universitetą O'andijoj. Studen-
tai protestavo dėl vieno žydo profesoriaus pašalinimo, tai vo-
kiečiai visą universitetą uždarė.

— Bermuda salose mirė lordas Rothermere, reakcinės an-
glų spaudos magnatas.

— Anglai smarkiai bombardavo Hamburgą, Kielį ir Bre-
meną.

prone M—tê.

Apie Įvairius Dalykus

GYVENTOJŲ PERTEKLIS IR POLITIKA

Gyventojų "perteklius" yra labai dažnai įvairių vyriausybų vartojamas argumentas jų politikai pateikti. Kas yra gyventojų "perteklius"? Ar yra mokslinis kriterijus, kuris leistų pripažinti valstybę gyventojų pertekliu?

1937 metais spalių mėnesyje Tautų Sąjungos pilnatis pasirašė Tarybą "imtis priemonių, reikalingų sudaryti programai demografinių problemų studijai, kurias turėtų atlikti ekonominė ir finansinė organizacija, glaudžiai bendradarbiaudama su tarptautiniu darbo biuru." Per savo paskutinę sesiją ekonominis komitetas pasiūlė netrukus su-

šaukti specialistų demografų komitetą, kuriam būtų pavesta išnagrinėti ekonominę gyventojų pertekliu pusę.

Moderniosios valstybės yra sau užsibrėžusios tikslą pakelti savo gyventojų gyvenimo lygį, todėl jos negali nesidomėti jų tarpusavyje priklausomų demografinių pozicijų ir polinkių įtaka. Svarstant valstybės demografinę padėtį, būtina gyventojų pertekliu požiūriu, paprastai imamas netiesioginių kriterijų, įvairių "tirštumų"—aritmėtinų, fiziologinių, agrarinių, ekonominių ir tt. Tačiau tokia kriterijai nėra užtikrinami būdingi socialinei gyventojų padėčiai. Tad vienas iš svarbiausių mokslo uždavinių yra sugriauti netikrusius ir išaiškinti teisinguosius demografinius kriterijus.

Jei visų pirma bus imtas surišuotų kraštus pagal įvairius "tirštumus", bus prieita labai skirtinga ir prieštaringa eilė.

Aritmėtinis tirštumas suprantamas vidutinis skaičius asmenų, kurie gyvena paviršiaus vienetą tam tikroje teritorijoje. Jei paimsime gyventojų skaičių ketvirtajame kilometre maždaug apie 1934 metus, gausime šią eilę: Belgija, 276; Didžioji Britanija ir Šiaurės Airija, 192; Japonija, 179; Vokietija, 141; Italija, 139; Prancūzija, 76. Atsižvelgiant į tai, kad vienas ketvirtadalis žemės rutulio yra dykas ar pusiau dykas, vidutinis aritmėtinis krašto tirštumas negali būti laikomas būdingu nei jo mitybiniam lygiui, nei ekonominei pozicijai, net todėl, jo politinei ir karinei galybei.

Gyventojų skaičius našios žemės paviršiaus vienetą, rodydamas fiziologinį tirštumą, leidžia bent spėti apie mitybinę uždaro žemės ugio krašto padėtį, kaip kad, pavyzdžiui, kai kurių Kinijos sričių ar primityvių čiabuvių gyvenamų kolonijų. Tiesą pasakius, tose teritorijose dažnai esti endeminis dėl susisiekimo kelių stokos ir dažnų kataklizmų. Bet, pritaikytas kraštams, kurie gali naudotis darbo paskirstymu ir tarptautiniais mainais, fiziologinis tirštumas neturi savo senos svarbos, išskyrus tuos atvejus, kada kraštai esti visiškai apsupti ar kyla visuotinis karas. Tas tirštumas, antra vertus, apie 1925 metus buvo šitoks: Japonija, 993; Didžioji Britanija, 800; Belgija, 640; Italija 307; Vokietija, 305; Prancūzija, 178.

Klasifikacija visiškai pakinta, jei atsižvelgiama į žemės ugio tirštumą, tariant, į žemės ugio gyventojų skaičių dirbamiosios žemės vienetą. Tada ketvirtajame kilometre gautas toks vaizdas (apie 1930 metus): Japonija, 524; Italija, 90; Belgija, 72; Vokietija, 48; Prancūzija, 45; Didžioji Britanija, 19. Tačiau normaliai tie kraštai nebegyvena, didžiąją dalimi, iš tautinio žemės ugio, bet turi pasirūpinti iš kitų sričių mažesnę ar didesnę dalį produktų ir žaliavų, kurių yra reikalingi.

Tačiau per didelis žemės ugio gyventojų tirštumas gali būti dar ir dabar laikomas pirmu apsunkinimo pažymiu ten, kur žemės ugio darbininkai sudaro didelę gyventojų dalį, kur mažų ugių skaičius yra didelis ir kur žemės ugio technika ir industrializacija nėra toli pažengusios (Lenkijoje, Vengrijoje ir tt.).

Palyginami veiklojo am-

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFOTO
CHAMPAIGN, ILL. —May Catherine Elliott, kuri buvo užpulta ir mirtinai sumušta.

žiaus (nuo 15 iki 65 metų) amžiaus gyventojus su teritorija, randame, kad santykis tarp "veikliųjų gyventojų tirštumo" ketvirtajame kilometre apie 1930 metus buvo šitoks: Japonija, 146; Didžioji Britanija, 134; Vokietija, 98; Italija, 84; Lenkija, 54; Prancūzija, 51.

Tiesa pasakius, visiškai tautinis našumas ar vienos gyventojų galvos našumas yra ilga laiką tarnavęs empiriškai apibrėžti kraštų demagoginei pozicijai ir polinkiams. Krašto ekonominio suimimo pajėgumui nustatyti reikia visų pirmą nustatyti proporciją tarp

jo gyventojų (veikliųjų ir neveikliųjų) ir jo išteklių visu-mos.

Atsižvelgiant į tą ekonominį tirštumą, absoliutus gyventojų skaičiaus perteklius ar neprieteklius rodo padėtį, kur bendras tam tikros teritorijos našumas nepatiktina net fizinės gyventojų buties, nei buties tokio vaikų skaičiaus, kurio pakaktų palaikyti esamam gyventojų skaičiui. Palinkimas į tokį stovį reiškia absoliutus gyventojų pertekliu ar neprietekliu pavoju. Priešingai, lygstamas gyventojų perteklius ar neprieteklius visų pirma reiškia maksimalinį tam tikros teritorijos gyventojų skaičių, kurio negalima pranešti ar pasiekti, nesumažinant tradicinio ekonominio našumo. Ekonominis našumas gali taip pat eiti kriterijumi, kad ir gana grubiu, sprendžiant apie tautos padėtį santykiuose su padėtimi kitos tautos, kuri gyvena toje pačioje civilizacijos srityje.

Belgija, pavyzdžiui, nelaiko savęs gyventojų pertekliu, nors jos fiziologinis tirštumas yra dukart didesnis už Vokietijos ir Italijos tirštumą. Ji taip pat nesiskundžia gyventojų pertekliumi, nors jos ekonominis našumas priklauso daugiau nuo tarptautinių mainų, kaip kitų kraštų, kurie brėžti kraštų demagoginei pozicijai ir polinkiams. Krašto ekonominio suimimo pajėgumui nustatyti reikia visų pirmą nustatyti proporciją tarp

tik 18,000.

Skirtumas tarp metropolinio ir "imperinio" tirštumo socialinio požiūriu neturi pagrindo, nes, apskritai "kolonijos" teikia baltiesiems gyventojams dėl jų klimatologinių ir kitokių sąlygų labai apribotų galimybių "duoną pėlyti."

Priešingai, ekonominis našumas ar net vidutinės pajamos gali būti vienodos dviejose kraštuose, o individualių gyvenimų lygis gali būti labai skirtingas.

Pagaliau yra mokslinių bandymų žymėti gyventojų pertekliu ar neprietekliu santykiuose su socialiai ekonominiu optimumu, kuris turėtų tarnauti tikslu visų valstybių politikai ir jų tarptautiniam bendradarbiavimui. Tam tikslui siūloma vartoti labai išsibolintus statistinius metodus (šeiminius biudžetus) ir kitas priemones. Tačiau dinaminis

socialinis optimizmas turi būti keičiamas dviem realiomis kryptimis: visų pirma, kol tautybė lieka viena iš vadovaujamųjų žmonių idėjų, reikia atsižvelgti į valstybės saugumo kiekybinius reikalavimus. Be to, visados reikės derinti gyventojų kiekį prie kokio, kuris pageidaujamas demografijos, biologijos ir eugenikos mokslų.

Kriterijai ir metodai, kuriuos tenka taikyti nustatyti įtakai, kurią demografinis judėjimas turi ar turės ateityje gyventojų gyvenimo būdui, seniai buvo nuodugnai išstudijuoti. Bet, kad būtų galima įgyvendinti tuos metodus ir kriterijus ir kad valstybės galėtų konkrečiai išsiaiškinti tautiniu ar tarptautiniu mastu, dar reikia atlikti svarbių studijų ir tyrinėjimų.

Dr. H. Ferencik.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nušimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$5,500,000.00

Atsargos fondas virš \$400,000.00

Dabar Mokame **3 1/2%** Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 metų.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY INSURED

4192 ARCHER AVENUE

Tel. VIRginia 1141

CHICAGOJE yra netoli 100,000 lietuvių. Tai čia pagal statistines skaitlines, reiškia mažaisiais 20,000 šeimų.

Ir tas 20,000 šeimų dabar kartu su visa Chicago ruošiasi prie Kalėdų švenčių.

Jie pirs Kalėdines Dovanas. Jie pirs rakandus. Jie pirs drabužius, brangenybes.

Jie pirs 20,000 eglučių.

Tie lietuviai praleis gana daug pinigų.

Sakysime, jei kiekvienas žmogus išleis tik po \$3. tai jau susidarys \$300,000.

Bet mes žinome gerai, kad bus praleista žymiai daugiau. Juk dovanos vienam asmeniui paprastai pasiekia 10—15 dolerių.

Visai neperdedant galima sakyti, kad Chicago lietuviai šiemetinių Kalėdų proga išleis milijoną, o gal ir daugiau dolerių.

Svetimtautės firmos deda dideles pastangas išsigsinti ir pagauti kiek galint didesnę dalį to biznio.

Ar jūs, lietuviai biznierių, pilnai išnaudojate progas patraukti tų lietuvių biznį pas save.

Lietuviai daug mieliau eiti pirkti pas savo žmogų, bet jie nori žinoti ką jūs galite jiems pasiūlyti.

Neužtenka duoti jiems žinoti, kad jūs esate bizny.

Duokite jiems žinoti, ką ir už kaip pigiai ir kaip patogiai jūs galite jiems parduoti.

Pirmiau lietuviai eidavo pas savus dėdels, kad angliškai negalėdavo susikalbėti.

Dabar jie jau, kad nori susikalba ir svetimtautė biznierių kalba.

Dar liko laiko iki Kalėdų. Išnaudokite jį pilnai. Gaukite stambią dalį lietuvių biznio.

IDEKITE SAVO SKELBIMĄ Į NAUJIENAS. Plačiausiai skaitomą lietuvių dienraštį—ir pasiekite didžiulį Chicago lietuvių.

NAUJIENOS

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

1739 South Halsted Street

Tel. CANAL 8500

PASIULOS ŽIEMAI
ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS
Čia Nereikia Cash

Rolė—100 ket. pėdų	\$1.00
Skystas Stogams Cementas. (5 gal. ken.) gal	35c
Wallboard—dideli šmotai, pd 2c	
Plasterboard, pėda	2c
Mallava, reg. \$1.95, spec	\$1.25
2x6, specialiai kalna, pėd.	3 1/2c
Cedriniai Postai (7 pėdų)	10c
Storm Sash, did. mierų	\$1.00

kaip yra,
Taipgi Cementas, Smiltys, Zvyrai
NEREIKIA CASH
Apskaitiavimas DYKAI—
PRISTATYMAS DYKAI—
ALBERT LUMBER & SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFAYETTE 2101
Atidara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

MADOS

No. 4515—Mergaitės suknelė. Mieros 2, 4, 6, 8, 10 metų.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūlyti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeda 15 centų ir prašo iškirpti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per laiškus

(Vardas ir pavardė) _____
(Adresas) _____
(Miestas ir valstija) _____

Tel. VICTORY 1272
DYKAI Apskaitiavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Nauros ir vartotos lentos, statybų medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metams išmokėjimai, lietuvių pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 9780
Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.
Svetainė renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parėngimams.
2417-19 WEST 43RD STREET Chicago, Ill.

SPECIALI Pasiula
LIFE DENTAL PLATES LIKE
ANT Dantinių PLEITU
Garantuoti arba pinigai grąžinami
10 mėnesių užmokėti
VULCANITE PLEITAI \$9.50
Apribotam Laikui Tik už vieną
• Druti ir Gyvi
• Ružavi Gumai
• Išrodo Naturalus
Be stogiuko, permatomi ir daliai pleitai—Atėkite apskaitiavimui DYKAI.

PLEITAI TAIŠOMI	SPECIALI TAIŠOMI
Taip \$1.00	GRĄŽUSI
žemai kaip	EXCELITE
	PLEITAI po
	\$17.50
	Kiti iki \$35.00

Atsiėmėkite šį skelbimą ir Vertas \$2.00 nešant į mūsų naujus pleitus.
Excel Dental Lab.
32 W. WASHINGTON ST.
Tel. DEARBORN 1470
Atidara vakarais—4 aukštas.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.
Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJA MADŲ KNYGA
PATTERN BOOK
KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

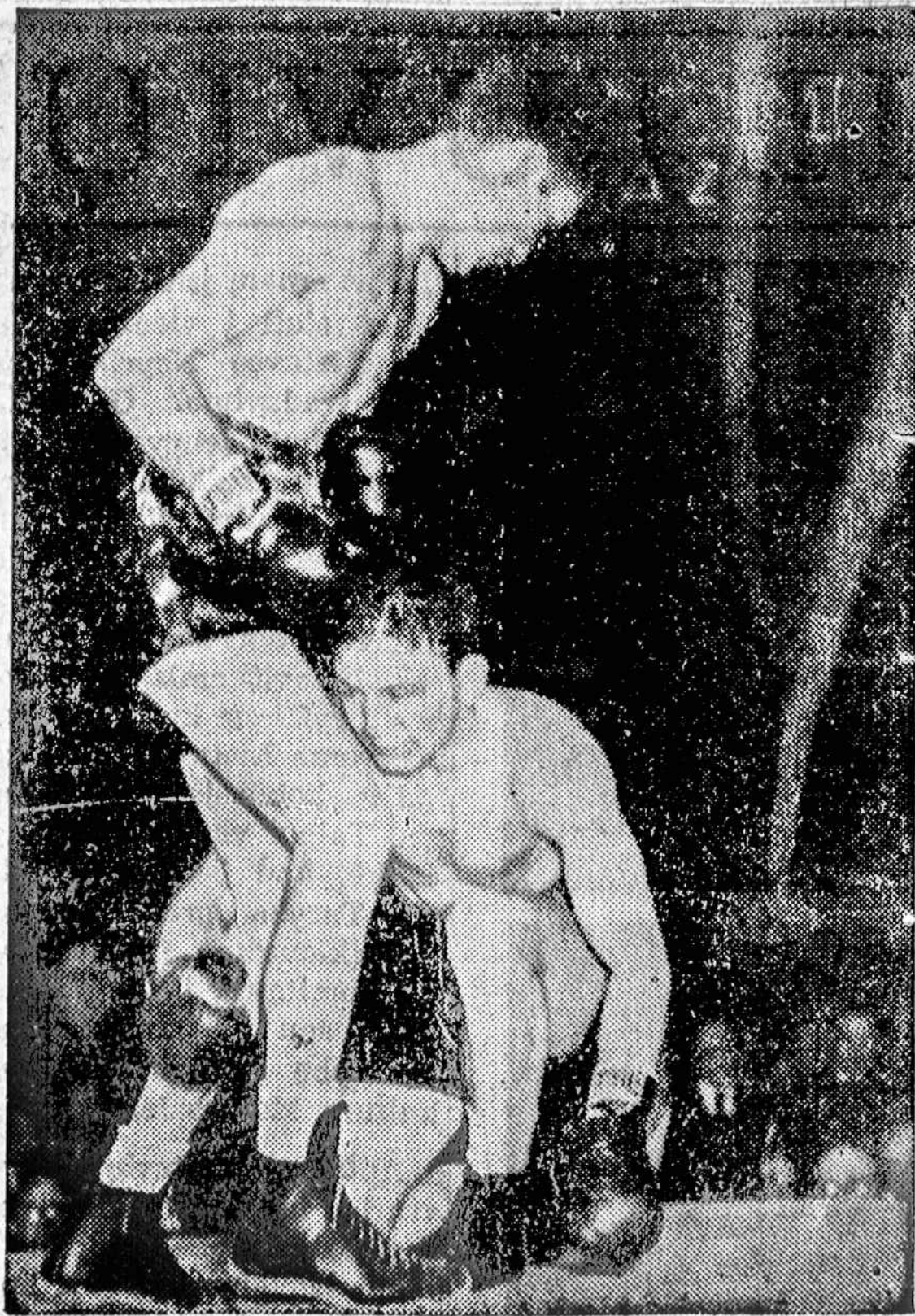
BOLŠEVIKŲ VALDOMOJE LIETUVOJE VIEŠPATAUJA DEZORGANIZACIJA

Jau kalba apie kenkėjus. — Komisaro įsakymas. —
Darbininkų išnaudojimas

—Oficijozinė sovietų Lietuvos vyriausybės "Tarybų Lietuva" tam klausimui pavedė net vedamajame straipsnyje kelia problemą, kuri geriausiai, negu bet kokia propaganda, parodo, kokia visuotinė dezorganizacija viešpatauja bolševikų valdomoje Lietuvoje. Nepriklausomoji Lietuvos valstybė išbuvo daugiau kaip 20 metų. Per tuos metus spaudoje ir kitur buvo keliamos įvairios problemos, liečiančios žemės ūkį. Ukinkas buvo mokomas ukinkauti, jam buvo patariama kreipti daugiau dėmesio į vieną ar kitą ūkio šaką. Bet per visą Lietuvos Nepriklausomybės laiką niekuomet nebuvo vedama akcijos už tai, kad ukinkas — nuimtų jo paties pasodintus šakniavaisius!

Tuo tarpu "Tarybų Lietuva" tam klausimui pavedė net vedamajame straipsnyje kelia problemą, kuri geriausiai, negu bet kokia propaganda, parodo, kokia visuotinė dezorganizacija viešpatauja bolševikų valdomoje Lietuvoje. Nepriklausomoji Lietuvos valstybė išbuvo daugiau kaip 20 metų. Per tuos metus spaudoje ir kitur buvo keliamos įvairios problemos, liečiančios žemės ūkį. Ukinkas buvo mokomas ukinkauti, jam buvo patariama kreipti daugiau dėmesio į vieną ar kitą ūkio šaką. Bet per visą Lietuvos Nepriklausomybės laiką niekuomet nebuvo vedama akcijos už tai, kad ukinkas — nuimtų jo paties pasodintus šakniavaisius!

Derliaus nuėmimo reikalų profesinių sąjungų organizacinio centro biuro pirmininkas "draugas" Stimbrys paskelbė net specialų atsisakymą, kuriame jis nusiskundžia, kad "jeigu matome šiuo metu dar neuvalytų laukų, nenuimto derliaus, visi turime tuo susirūpinti — ne tik valstiečiai, bet ir darbininkai". Pasak jo, "dar yra nekastų bulvių laukų, nenuimtų runkelių ir kitų gėrybių". Todėl, girdi, reikia mobilizuoti visas jėgas: čia ir profesinių sąjungų bedarbiai, čia ir komunistų partija, čia ir komunistiniai jaunuoliai. Bet, kaip žinome, komunistų partijos ir komjaunuolių dauguma yra žydai, tai kokia nauda ukinkui, jei gu jam tokią gauja atvežti į "pagalbą"? Reiktų tikrai maitinti, o naudos iš šio "pagalbininkų" jokios. "Draugas" Stimbrys reikalauja net, kad fabrikiniai darbininkai nuo šeštadienio popiet iki sekmadienio vakaro leity į laukus dirbti. Štai dar

NEW YORK. — Lew Jenkins techniškai "knockout" laimėjo bokso rungtynes iš Pete Lella.

vienas pavyzdys, kaip komunistai "rupinasi" darbininkų reikalais. Darbininkas paverstas automatu, kuris net šeštadienio pavakarės ir sekmadienio poilsį turi dirbti, nes "genialieji" Kremlio valdovai per kelis mėnesius suardė visą Lietuvos gyvenimą!

Tai netenka stebėtis, kad paskutiniu metu laiku į Vokietiją vis daugiau atbėga lietuvių darbininkų, kurie, nebegalėdami pakeisti bolševikiškos eksploatacijos sprunka per sieną, kad tiktai išbėgus iš Stalino sukurtą "rojaus".

Dieną prieš tai, kaip paskelbtas atsisakymas dėl "derliaus nuėmimo", žemės ūkio komisaras dar kartą išleido įsakymą, kuris tik patvirtina žinias apie visišką dezorganizaciją Lietuvos žemės ūkyje. Pagal šį įsakymą, tie asmenys, iš kurių atimta žemė, bet kuriems palikta numatytoji norma, turi savo arklius, inventorių ir darbininkais suarti laukus, ne tik jiems paliktoje 30 ha normoje, bet ir toje žemėje, kuri iš jų atimta.

Specialiai paraginami visiškai nusavintų ūkių administratoriai, ukvedžiai ir komisariai, kad jų priežiurai pavesti ūkiai būtų laiku suarti. Šis nutarimas turis būti "neatidėliojant pilnai įvykdytas". Aišku, jeigu bolševikų eksperimentais suardyto ūkio negalima bus tinkamai vesti, tai tokio ūkio administratorius bus paskaitytas. "sabotažininku", o koks likimas jo laukia, visi gerai žino.

Lietuvos okupantai visomis priemonėmis stengiasi įkinkyti darbininką į vis sunkesnę darbą ir iš jo muskulių kuo daugiausia išspausti. Organizuojamos įvairios "socialistinės" lenktynės, dirbama katorginiais stachanoviškais "metodais" ir t.t. Bet Lietuvos darbininkas puikiai supranta, kad jis baisiausiai išnaudojamas, nors tas išnaudojimas ir pridenamas įvairiais skambiais šūkiais. Todėl visos tos priemonės neduoda bolševikų norimų rezultatų. Dabar sugalvotas naujas dalykas: duoti pinigines premijas tiems, kurie pasižymi didesniu darbo našumo kėlimu. Tas klausimas vietinės pramonės komisariate esąs svarstomas.

Aišku, kiekvienoje kitoje šalyje darbininkai mažiausiai paskelbtų streiką prieš tokią negailestingą eksploataciją. Bet sovietų darbininkų "rojuje" streikai yra griežtai uždrausti. Už tai grėsia net mirties bausmė!

Kas yra bersaglieriai?

Bersaglieriais vadinami lengvi italų pėstininkų pulkai — jie nešioja ant kepurų puokštes plunksnų. Pirmą bersaglierių pulką suorganizavo 1838 metais Sardinijos saloje, ir jie daug padėjo kovoje už Italijos nepriklausomybę. Šiandien bersaglieriai laikomi geriausiais italų armijos kariais. Pats vardas reiškia "taiklus". Panašiai jiems yra kalėnų šaulių organizacija "Alpini", įsteigta 1876 metais.

SAVE NOW AT ALL 7 MARKS STORES!

Complete 10 P. FUR COAT OUTFIT

\$59.90

KAIP SUTAUPOT \$40!
Sausus FURKAUTAS \$59.90
Vien Vinių Sportkautas 19.95
Dvi (2) SUNKES 7.90
Zavinga SKRYBĖLĖ 2.95
Tinkantis RIDIKULIS 1.95
Puiki Rayon APATINĖ 1.95
Suedette PIRSTINĖS 1.95
Dvi (2) Poros KOJINIŲ 2.00

Visi Dėsimis Reguliar. \$99.55
VISI 10 TIK \$59.90!

MARKS
DELIVERS ALL COMPLETE
3119 Lincoln Avenue
1854 W. Chicago Avenue
Open Tuesday, Thursday & Saturday Nights

6408 S. Halsted Street
4736 S. Ashland Avenue
3265 W. 26th Street
6306 W. Cermak Road
32 W. Washington Street

SAPNAVAI?

NENUSIMINK!
NUSIPIRK

SAPNININKA

SAVO SAPNĄ SUŽINOSI
Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už \$1.00. Per paštaštą siuntiant kainuoja \$1.10

NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kasdien skaitydami
"NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4566
Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
FRANKOM LAZDAS, MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

Spausdinam

PLAKATUS, BILJETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

Jaunųjų Svajonė... Senųjų Viltis... Nuosavas NAMAS!

Svajonės Išsipildys Jei Kreipsitės
I Universal Savings ir
Loan Association!

NUOSAVAS NAMAS... kur nieko nekludomi galite su šeima linksmai, laimingai gyventi... Moderniškas namas... pastatytas tikrai jums, taip kaip jaunose dienose jį sapnavote...

Jis ne sapnas, bet realybė, kurią su pagalba Universal Savings and Loan Ass'n. galite lengvai atsiekti. Pradėkite taupyti šiandien! Nors datelė jūsų sunkiai uždirbtos algos priguli jums — ir jūsų svajonėms!

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

1739 SO. HALSTED STREET

Tel. CANAL 8500

("NAUJIENŲ" NAME)

Iškart apdrausti iki \$5,000. per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rynas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Paisomė bet ką. Atnaujiname bet ką. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Remkite Lietuvišką Žydą
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St
Tel Boulevard 0014

Bukit Malonų SAVO AKIMS
Iš viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, leidami išskatinti, jas moderniausiu metodu, kurią regėjimo mokslas gali suteikti
32 METAI PATYRIMO pritinkime akinių, kurie pašalina visą akių įtampą
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas CANAL 5525—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JAU ISLEISTA KNYGUTĖ
"PILIEITYBĖS PAMOKOS"
PARASYTA ADVOKATO
Duoda atsakymus į klausimus dėl gavimo pilnų Amerikoniškų popierių arba pilietybę
Kaina 35c
Joseph J. Grish
4631 S. Ashland Ave.
Chicago, Illinois
Phone: YARDS 1001

Visi Lietuviai Reikalauja
PLEITŲ
Ateikite į Phillip's Dental Laboratory kol kainos žemos
TRU-FIT PLEITAI
Lab. kaina \$9.50 ir aukš.
GARANTUOTA MEDŽIAGA
Taisome ir Atnaujiname senus pleitus viena... \$1.00 ir aukš.
PHILLIP'S DENTAL LABORATORY
2458 WEST 63rd STREET
Prospect 2174
Lietuvis Laboratorijos Technikas D. MASKALA
Valandos nuo 10 iki 9, serdomis pagal sutartį. Pleitai gaminami tik gavus orderius ir išpaudus nuo laisnuotų dentistų.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formiūs, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSIKUS \$13.50
Išima už PRABŪVIMAS \$50.00
Ligoninė RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išimimas iš Ligon. REUMATIZMAS \$2.00
Gripas, Paros GYDO VISAS LIGAS \$1.00
Išimimas iš Ligon. DOUGLAS PARK HOSPITAL
1800 S. Kedzie Ave. Chicago

Abimai Naujienose mda nauda dailo.
Naujienos laudingos

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

KOVAI UŽ NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ MITINGAS

(Istoriska diena lietuviškame Montreale)

Lapkričio 3-ji, sekmadienis, Montreale lietuviams tikrai buvo sensacingas. Ketvirtą val. po pietų V. D. Klubas lietuviškos visuomenės visiškai jau buvo "okupuotas". Šio masinio sąskrydžio priežastimi buvo gerb. Kanados Lietuvių Gen. Konsulo p. Grant-Suttie ir gerb. Čikagos Konsulo p. Daužvardžio atsilankymas. Ir kaipgi nenorės tautiškai susipratę lietuviai, kurio siela šiandien skausmo grandinėmis sukaustyta, išsvysti tą simpatingą gerb. kons. Grant-Suttie veidą ir išgirsti jo nuoširdžios užuojautos bei suraminimo žodį. Taipgi visi laukė valandos išgirsti pirmą kartą Montreale atvykusio lietuvių skleidėjo p. Daužvardžio kalbą. Tik gaila, kad neužtektinai didelė V. D. Klubas salė tepajėgė sutalpinti tik apie 700 žmonių, o apie 100 asmenų, kiek vėliau atėjusių, salen netilpė, turėjo grįžti atgal tikslu nepasiekę.

Laikrodžio rodyklei pasiekus septintą, ir savo gerb. svečius p. gen. kons. Grant-Suttie ir p. kons. Daužvardį salėje išvydom, kuriuos publika su ovacijomis pasitiko.

Mitingą atidarė programos vedėjas J. Yla ir pasakė įžanginę kalbą, apibūdindamas mitingo tikslą ir svarbą. Programa pradėta Kanados himnu, kurį sugiedojo parapijos vyrų choras. Po to vyrų choras ir V. D. Klubas choras kartu sugiedojo Lietuvos himną. Vėliau minėti choras sudainavo po keletą patriotiškų dainų. P-lė Dvaranauskaitė ir p-lė Paulytė padainavo solo po dainelę. Jaunametis Norušis padeklamavo patriotinio turinio eilėraštį.

Pasibaigus meninei programai, A. Navickas anglų kalba pasveikino gerb. gen. kons. p. Grant-Suttie ir gerb. kons. p. Daužvardį. Paskiau kalbėjo

PARTNERS WANTED Reikia Partnerių

PAIEŠKAU PARTNERIO dėl moteriškų rūbų prekybos, kuri randa 35 Colbourne St., Brantford, Ont., Canada. Partnerys reikalingas pastūrintis, nes noriu didinti krautuvę. Užinteresuoti asmenys gali kreiptis asmeniškai arba laiškais sulig aukščiau paduotu adresu.

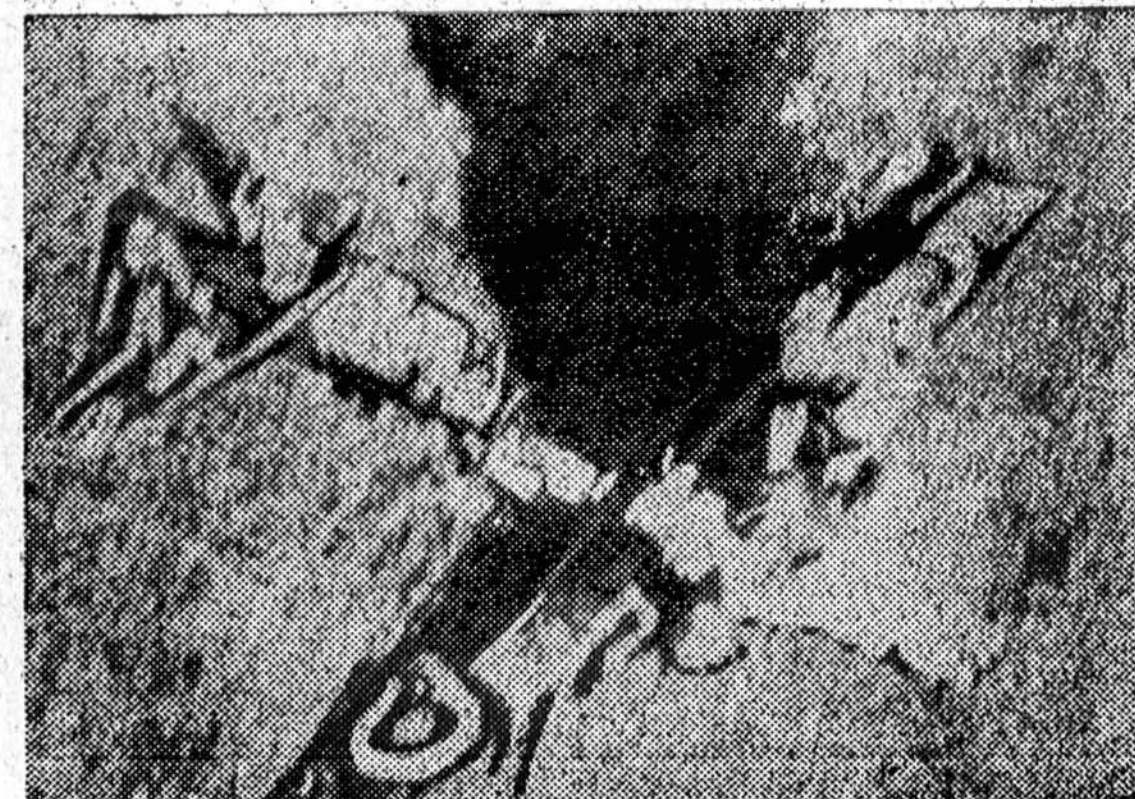
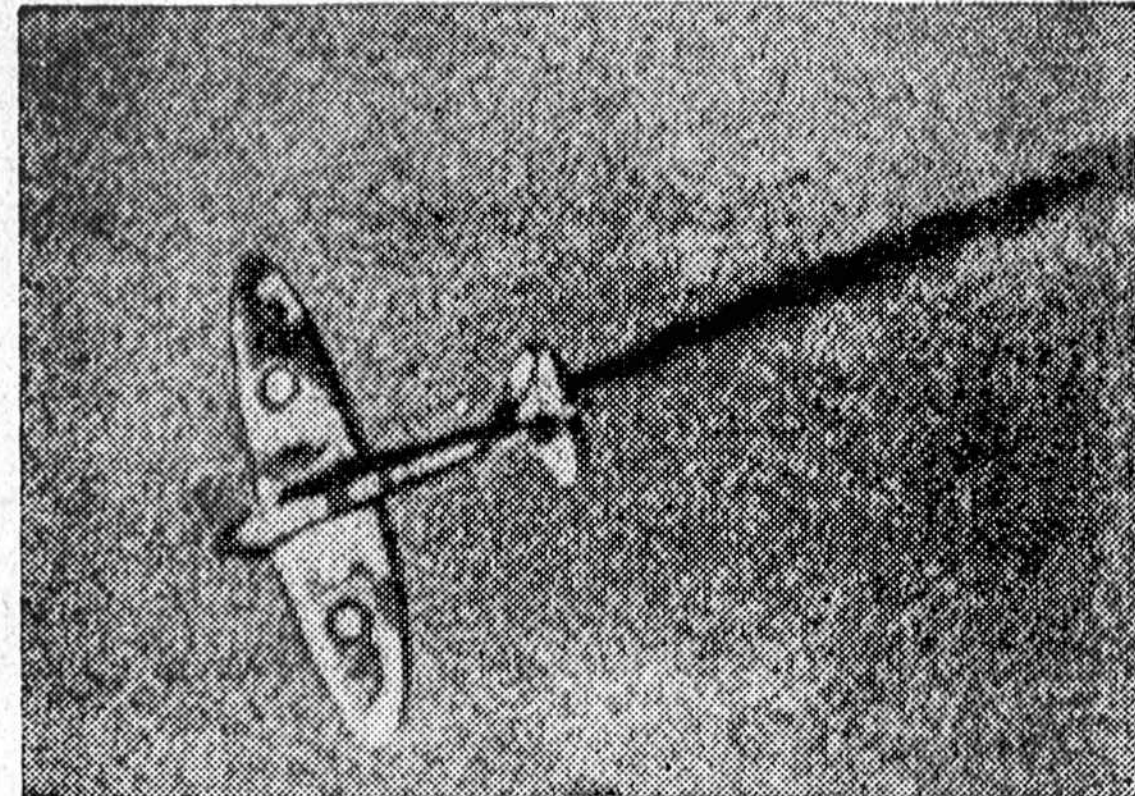
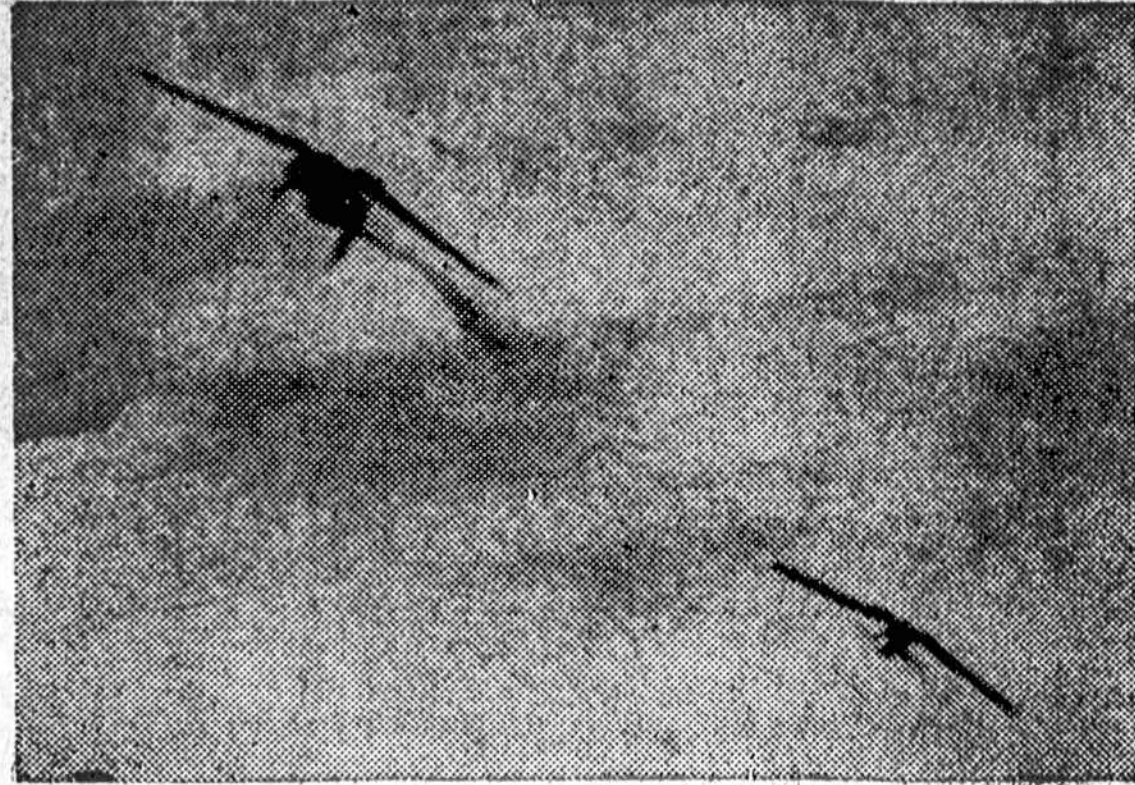
MRS. A. KUTIS.

Gruodžio-December 1 d. sekmadienį 2 val. po pietų, 62 Claremont St., Lenkų Salėje rengiamos svarbios

PRAKALBOS

Kalbės "Naujosios Gdynės" redaktorius drg. J. V. Stilsonas iš Brooklyn, New York, temoje: "Pabaltijos valstybių okupacija" ir "Kas yra darbininkų draugai ir priešai". Eilnamojo momento aktualiais klausimais kalbės: drg. Clarie Gillis, C. C. F. frakcijos parlamento narys iš Ottawos ir kiti.

Toronto ir apylinkės lietuviai nepraleiskite progos neįsigirdę šių prakalbų. Bukime visi. Bukime laiku. Gruodžio 1 d. sekmadienį, 2 val. po pietų, 62 Claremont St. Laisva įžanga. Rengia Toronto Socialistų Kuopa.

Kaulynės tarp anglų ir vokiečių lietuvių "kažkur" Anglijoje.

liga ir jų neaplenkė. Gaila vyrų, kuriuos ištiko ta nelaimė, bet užtatai gal kai kuris gydytojas apsidžiaugęs, sulaukęs vieną kitą naują pacientą!

Pasibaigus programai, gerb. svečiai p. gen. kons. Grant-Suttie, p. kons. Daužvardis ir dailis publikos, kiek buvo galima prie stalų sutilpti, susirinko klubo užkandinėn bendrai vakarienei. Vakarienei praleista linksmoji ir jaukią nuotaiką. Grakščios klubietės prie stalų gražiai patarnavo.

Po vakarienos visi dalyviai dar ilgai nenorėjo su gerb. pp. konsalais atsiskirti. Kiekvienas norėjo iš malonių svečių lupų išgirsti dar vieną kitą svarų žodį, gauti dar vieną kitą praktišką patarimą.

Vienok, laikrodžio rodyklei prašokus vienuolika, buvo laikas skirstytis namo, nes rytui išaušus visų kasdieniniai darbai laukė. Tad visi iš eilės spaudėm mūsų gerbiamesiems konsulams dešines, linkėdami laimingos kelionės ir prašydami, kad ateityje nepamirštų vėl pas mus atsilankyti. Ir jų mašinoms pradėjus riedėti gatvės grindiniu, visi skirstėmės kas sau. —Laukų Remunė.

Montreal, Kanada

Išleista Kanados Lietuvių Tarybos Skrysių Montreale.

Lapkričio 4 d. vakare V. D. Klubas salėje įvyko steigiamasis Lietuvių Tarybos susirinkimas, į kurį atsilankė p. gen. konsulas Grant-Suttie ir p. konsulas Daužvardis, taipgi visų Montreale Lietuvių draugijų delegatai. Per susirinkimą kalbėjo gerbiamesieji svečiai—p. kons. Daužvardis ir p. gen. kons. Grant-Suttie, taipgi visų draugijų atstovai. Kalbėtojai išreiškė savo nuomonę, kad reikalinga visoms lietuviškomis draugijoms ne-

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigė

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

žiurint srovį įsitikinimų skurto. stoti į vieningą kovą dėl Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo. O kad tas darbas būtų lengvesnis ir sėkmingesnis, kalbėtojai nušvietė reikala iš visų draugijų atstovų sudaryti federalinį vieningą tarybą, kuri kaipp vairininkė, kooperuodama su visomis lietuviškomis draugijomis vestų ryžtingą kovą už Nepriklausomą Lietuvą, teikiant pagalbą, kokia jai bus reikalinga. Taipgi viet. kalbėtojai pareiškė, kad įstodami į Lietuvos Tarybą, greta kovos už Nepriklausomą Lietuvą ir vietos komitetus, jie taip pat pasiūlia sau už pareigą ugdyti lietuvių ir kelti lietuvišką kultūrą Montreale.

Aptarus Lietuvių Tarybos svarbą ir jos reikalingumą, ir kad labiau užakcentavus Tarybos įsteigimą, p. gen. konsulas Grant-Suttie sekretorė (kurios pavardė man nežinoma) surinko visų dalyvių parašus. Tik keletas penktakolonių, atsisakė pasirašyti apleidę salę. Po to eita prie Tarybos valdybos rinkimų. Kadangi daugumas delegatų nebuvę draugijų susirinkimų rinkti atstovai, nes iki šiol Tarybos reikalas nebuvo viešai iškeltas, tai renkamoji valdyba nutarta skaityti tiksliai laikina. O kiekviena draugija per savo narių sekančią susirinkimą turi teisę ir pareigą atstovą, kuris išrinktas steigiamoji Tarybos susirinkimo metu, užtvirtinti arba įgalinti kitą.

Į laikiną Tarybos valdybą išrinkta: P. Bogužis, A. Navickas, M. Placenis, S. Pundziuvienė, A. Sakalas, Pr. Tautkus ir P. Vaišnora. Po to priimta protesto rezoliucijos prieš Lietuvos nepriklausomybės agresiją.

Tarybos susirinkimą vedė A. Sakalas, sekretoriavo Pr. Tautkus.

Šios Lietuvių Tarybos įsteigimas turi istorinės reikšmės Montreale lietuvių visuomenės gyvenime. Reikia tikėtis, kad Tarybai ryžtingai darbuojantis, prablaivęs paskendus tarpusavio intrigose montrealiečių padangę ir lietuviška veikla bus daug nešesnė, o kovą už Nepriklausomą Lietuvą—daug sėkmingesnė. Todėl didelė padėka tenka išreikšti atsilankiusiems į Montreale gen. kons. p. Grant-Suttie ir Čikagos konsului P. Daužvardžiui, kurie padėdami kurtin akmenį Tarybos įsteigimui paliks mums neišdildomą atminimą. Taipgi didelis kreditas tenka ir Toronto kolonijos Lietuvių Tarybai, kuri davė impulsą tokį pat Tarybos skyrių steigti ir Montreale. Taip pat nuoširdus ačiū tenka Montreale Tarybos steigimo komitetui, kuris ėmėsi iniciatyvos sušaukti masinį mitingą ir pranešti Lietuvių Tarybos steigimą. Širdingai ačiū ir visiems kitiems, kuo nors tą darbą parėmusiems.

—Tarybos Narys.

Toronto lietuviai vi- suomeninį darbą dirba išsijucę

Kad Toronto Lietuviai nėra tinginiai, tą parodo jų darbai. Štai lapkričio mėn. 2 d. š. m. Kanados Lietuvių Taryba surengė masinį mitingą, kuriame kalbėjo Čikagos lietuvių konsulas p. Daužvardis. Mitingas, nežiurint blogo oro, pasi-sekė visais atžvilgiais, nes publikos buvo iki 400 žmonių. Kad Toronto ir apylinkių lietuviai įvertina Kanados Lietuvių Tarybos darbą, tai aiškiai įrodo surinktų aukų suma, kuri viršija \$151. Gi lapkričio mėn 16 d. Kanados Lietuvių Tarybos moterų sekcija surengė kaukių balių, o lapkričio 30 d. SLA 236 kuopa rengia vakarą su vaidinimu ir šokiais. Veikalas yra labai įdomus, o kuomet parengimas įvyks 404 Bathurst St., kur svetainė yra viena iš geriausių kaip šokiams, taip ir vaidinimui, tai reikia manyti, kad publika tikrai bus patenkinta. Taigi patartina visiems įsidėmėti lapkričio 30 d.; pradžia 7:30, vieta — 404 Bathurst St.

Bet tai toli gražu dar neviskas, ką Toronto lietuviai mano veikti. Štai gruodžio mėn. 1 d., sekmadienį, 2 v. p. p., 62 Claremont St. vėl rengiamas masinis mitingas, kuriame kalbės net keturi geri kalbėtojai. Trys iš jų bus C. C. F. įžymeni veikėjai kaip antai: drg. Clarie Gillis, Kanados parlamento narys; drg. C. H. Millard, C. C. F., Ontario prov. pirmininkas ir C. I. O. Kanados sekretorius drg. B. E. Leavens, Ontario prov. generalis sekretorius, ir svarbiausias kalbėtojas lietuviškai kalbės drg. J. V. Stilsonas, "Naujosios Gdynės" redaktorius, tema: "Pabaltijos Valstybių Okupacija" ir "Kas Yra Darbininkų Draugai ir jų Priešai". Bet ir tai dar neviskas, nes pirmadienį, gruodžio 2 d., 404 Bathurst st., 8 v. v. taipgi rengiamos drg. J. V. Stilsonui prakalbos antrosios su diskusijomis ir paklausimais, kur yra kviečiami komunistai, kad jie pasiaiškintų, kokiais sumetimais jie remia Hitlerio ir Mussolinio partnerį J. Staliną, kuris yra tolygus agresorius su pirmaisiais.

Reikia manyti, kad publiakai bus įdomu girdėti tokias diskusijas, nes Toronto lietuvių istorijoje jos bus pirmos. Taigi visi Toronto ir apylinkių lietuviai esate kviečiami kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Įžanga į abejas prakalbas bus laisvas aukojimas.

Toronto Liet. C. C. F. kuopa

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

LIETUVIŠKAME MONTREALE

V. D. Klubas patalpoj. lapkričio 12 d. 8 val. 30 min. vakaro, susirinko Montreale Lietuvių Tarybos valdyba ir žymesnieji vietos veikėjai, pirmąjį posėdį. Posėdyje dalyvavo šie asmenys: p. Šarkis, Pr. Tautkus, J. Paznokaitis, A. Navickas, P. Bogužis, A. Sakalas, S. Pundziuvienė, P. Vaišnora, M. Placenis, J. Yla. Valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: A. Navickas — pirmininku, M. Placenis — vicepirmininku, Pr. Tautkus — sekretorium, P. Vaišnora — išdėminku ir A. Sakalas — valdybos nariu. O vėliau, kai Taryba atsisots ant tvirto įstatų ir konstitucijos pagrindų ir pradės darbuotis platesniu mastu, numatyta Tarybos valdybos sąstatas dar papildyti. J. Paznokaitis, Tarybos Steigimo Komiteto išdėminkas, tam komitetui likviduojantis, referavo ir lapkričio 3 d. įvykusio masinio mitingo piniginę atskaitą, kuri atrodo taip: už ženkliu surinkta 23 dol. 50c. Per vakarienei surinkta 53 dol. 96c. Viso pajamų surinkta 77 dol. 46c. Vakarienei ir kitiems smuikiesiems reikalams išleista 63 dol. 19c. Gryno pelno liko 14 dol. 27c. Šie pinigai įteikti Tarybos išdėminkui p. Vaišnora.

Posėdis nutarė surengti prakalbas; kalbėtoju numatyta pakviesti S. L. A. prezidentą adv. Bagočių. Taipgi diskutuota ir kitais tolimesnio veikimo klausimais. Posėdis šaukti nutarta kas mėnesis, to esant aktualiesnių reikalų, tai ir dažniau.

Posėdžiui pasibaigus visi išsiskirstė, pasiryžę pradėti kovą dėl Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo energingai tęsti toliau.

Valio Lietuvių Tarybos Valdyba!

—Laukų Remunė.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS

"REIKIA DARBININKU"

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

1739 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

INSURANCE (APDRAUDA)

- FILNĄ APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIJŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kuriuose randasi ta-
verna! nuo Public Liability.

NAUJIENU
Rastinėje per
A. RYPKAVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Rastinė atidara kas vakaras
iki 8 val. Sekmadieniais —
nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

JACK SWIFT

